

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 326-01/17-15/
Ljubljana, 13. 9. 2017

Državni svet Republike Slovenije je na 54. seji 13. 9. 2017, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval pobude državnega svetnika dr. Zorana Božiča v zvezi z načrtovanjem in izgradnjo tretjega voznega pasu avtoceste na odseku Vrhnika – Razdrto do leta 2025, za načrtovanje tretjega voznega pasu na drugih odsekih slovenskih avtocest in za načrtovanje hitre železnice na odseku Nova Gorica – Ptuj, ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US in 21/13-ZFDO-F) sprejel naslednji

S K L E P:

Državni svet Republike Slovenije podpira pobude državnega svetnika dr. Zorana Božiča in predlaga Vladi Republike Slovenije, da pobude prouči in nanje odgovori.

Pobude državnega svetnika dr. Zorana Božiča se glasijo:

1. Takoj naj se začne načrtovati izgradnja tretjega voznega pasu na prometno zelo obremenjenem avtocestnem odseku Vrhnika – Razdrto, s čimer bi omogočili njegovo izgradnjo najkasneje do leta 2025 (kratkoročni ukrep).
2. Začne naj se načrtovati gradnja tretjega voznega pasu na drugih prometno obremenjenih delih slovenskega avtocestnega križa, predvsem v smeri vzhod – zahod oz. na evropski prometni povezavi Barcelona – Kijev (srednjeročni ukrep).
3. Za dolgotrajno rešitev slovenskih tranzitnih tokov v smislu trajnostnega in ekološkega razvoja, upoštevajoč dragocenost obdelovalnih kmetijskih površin in potrebo po čim večji prehranski samooskrbi, naj se začne načrtovati in postopoma umeščati v relief hitro tovorno in potniško železniško povezavo na odseku Nova Gorica – Ptuj (sledječ trasi nekdanje rimske ceste Aquileia – Poetovio), in sicer s ciljem preusmeritve čim večjega deleža potnikov in tovora s cest na železnice (dolgoročni ukrep).

Obrazložitev:

Državni svet je na 52. redni seji 14. junija 2017 podprl pobudo dr. Zorana Božiča Ministrstvu za infrastrukturo (v nadaljevanju: ministrstvo) za čimprejšnje načrtovanje in izgradnjo tretjega voznega pasu na avtocestnem odseku Ljubljana – Razdrto. Državni svet je dne 20. julija 2017 prejel izčrpen, vendar vsebinsko pomanjkljiv odgovor ministrstva. Glede na to, da z njim nismo in ne moremo biti zadovoljni, se pobuda ponavlja, dopolnjuje in naslavlja na Vlado kot najvišji organ izvršilne veje oblasti.

Ministrstvo v odgovoru priznava, da bo kljub morebitni posodobitvi železniškega sistema in sistema javnega potniškega prometa do leta 2030 presežena prepustnost nekaterih cest, med slednje pa uvršča tudi avtocestni odsek Ljubljana – Brezovica – Vrhnika – Postojna. Vendar se v skladu z Resolucijo o nacionalnem programu razvoja prometa v RS do leta 2030 predvideva samo širitev ljubljanskega avtocestnega obroča (odsek Koseze – Kozarje) in priključnih krakov (odsek Vrhnika – Kozarje). Za izboljšanje nezadostne pretočnosti

prometa na prav tako obremenjenem odseku Vrhnika – Razdrto pa DARS d.d. predvideva naslednje tri ukrepe: prepoved prehitevanja za tovorna vozila, vzpostavitev pasov za počasna vozila in vzpostavitev sistema uporabe odstavnega pasu v času povečane gostote prometa.

Čeprav se ministrstvo sklicuje na podobno reševanje premajhne prometne pretočnosti v tujini, pa gre bolj ali manj za ukrepe, ki bodo morda omilili težave, nikakor pa jih ne bodo rešili. Poleg tega ravno izkušnje na primorskem kraku avtoceste kažejo, kako nevarni so pasovi za počasna vozila, če ob njih ni še odstavnega pasu, in kakšno nesrečo lahko povzroči uporaba odstavnega pasu kot voznega pasu. Da je edina ustrezna rešitev za povečanje pretočnosti dodatni, tj. tretji vozni pas, dokazuje ravno dogajanje v Franciji in Italiji, od koder v smeri Barcelona – Kijev prihaja največ kamionskega prometa (ta ključni argument iz prvotne pobude ministrstvo v svojem odgovoru gladko prezre). V deželi Veneto je že zgrajena šestpasovna avtocesta do reke Piave, zdaj pa potekajo pripravljala dela za odsek Portogruaro – Palmanova, ki je prometno najbolj obremenjen. Kot je bilo navedeno že v prvotni pobudi, se v Sežani oz. Razdrtem kamionskemu toku iz Italije pridružijo še vozila iz Luke Koper in iz Istre, zato je edina zadovoljiva rešitev čimprejšnja izgradnja šestpasovne avtoceste od Razdrtega do Ljubljane (kratkoročni ukrep).

Glede na to, da ministrstvo upravičeno predvideva vedno večjo prometno mobilnost na slovenskem avtocestnem križu, ki je eno najpomembnejših evropskih prometnih vozlišč, izkušnje iz tujine pa kažejo, da priprava na širitev avtoceste in njena izgradnja (predvsem tedaj, ko se pri nadvozih, predorih in viaduktih ni vnaprej predvidevalo možne širitve) zahtevata kar nekaj let, je treba čimprej začeti načrtovati tudi izgradnjo tretjega voznega pasu na drugih slovenskih avtocestnih krakih, še zlasti na štajerski in prekmurski avtocesti, ki potekata v prometni smeri Barcelona – Kijev (srednjeročni ukrep).

Zavedati pa se moramo, da slovenski relief zaradi velikega števila zaprtih dolin in relativno omejenih obdelovalnih površin ne omogoča nadaljnjega širjenja avtocest v osempasovnice in desetpasovnice. Upoštevanje dejstva, da smo že sedaj za avtoceste in priključne hitre ceste žrtvovali preveč hektarjev obdelovalne zemlje, ki je z vidika trajnostnega razvoja in prehranske samooskrbe strateškega pomena, je edina rešitev v načrtovanju hitre železniške povezave za potniški in tovorni promet, ki bi zahod in vzhod Slovenije povezovala s prestolnico in omogočila tudi mednarodni pretok potnikov in tovora. Vendar pa glede na to, da je v sodobnem prometu vedno pomembnejši dejavnik čas vožnje, ne bomo uspeli preusmeriti potnikov in tovora s cest na železnice, če ne bo izbrana najkrajša možna povezava. Zato se predlaga strateško načrtovanje sodobne železniške povezave v liniji Nova Gorica – Ljubljana – Ptuj, ki bi načeloma sledila smeri nekdanje rimske ceste Aquileia – Poetovio, seveda z ustreznima predoroma pod Hrušico in Trojanami (dolgoročna rešitev).

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije, da pobude prouči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanje v roku 30 dni odgovori.

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik